Europejczycy są nadal narażeni na szkodliwe zanieczyszczenia powietrza

Utworzono: środa, 26, wrzesień 2012 08:34 Redakcja - edroga.pl

Prawie jedna trzecia mieszkańców europejskich miast jest narażona na zbyt wysokie stężenia cząstek stałych (PM) w powietrzu. Cząstki stałe są jednym z najgroźniejszych zanieczyszczeń, ponieważ przenikają do wrażliwych części układu oddechowego. W ostatnich dziesięcioleciach UE poczyniła postępy w ograniczaniu zanieczyszczeń powietrza, jednak nowe sprawozdanie opublikowane przez Europejską Agencję Środowiska (EEA) dowodzi, że w wielu częściach Europy nadal występują uporczywe problemy związane ze stężeniami cząstek stałych w powietrzu zewnętrznym i ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery.

„W wielu krajach stężenia zanieczyszczeń powietrza są nadal powyżej określonych przepisami i zalecanych pułapów, które wyznaczono w celu ochrony zdrowia obywateli europejskich. W rzeczywistości zanieczyszczenie powietrza zmniejsza średnią długość życia ludzi o około dwa lata w najbardziej zanieczyszczonych miastach i regionach” – podkreśliła prof. Jacqueline McGlade, dyrektor wykonawcza EEA.

„Sprawozdanie to w odpowiedniej chwili przypomina nam, jak ważna jest jakość powietrza dla zdrowia naszych obywateli. Dlatego właśnie pragnę, aby rok 2013 był Rokiem Powietrza. Zajmę się też wzmacnianiem naszych przepisów dotyczących jakości powietrza, aby rozwiązać zidentyfikowane dziś problemy” – powiedział Komisarz ds. środowiska Janez Potočnik.

Prof. Jacqueline McGlade, dyrektor wykonawcza EEA, zaznaczyła, że „dzięki polityce Unii Europejskiej w ostatniej dekadzie udało się obniżyć emisje wielu zanieczyszczeń, ale możemy pójść jeszcze dalej.”

W sprawozdaniu EEA pt. „Jakość powietrza w Europie w 2012 r.” przeanalizowano

Phoca PDF

narażenie obywateli na zanieczyszczenia powietrza oraz przedstawiono przegląd jakości powietrza w Europie. Sprawozdanie ma służyć wspieraniu rozwoju bardziej skutecznej polityki czystego powietrza.

Najważniejsze ustalenia sprawozdania:

- Cząstki stałe (PM) są zanieczyszczeniem powietrza powodującym najpoważniejsze zagrożenie dla zdrowia w UE, prowadzące do przedwczesnej umieralności. W sprawozdaniu oszacowano, że w 2010 r. 21 proc. ludności miejskiej było narażone na stężenia cząstek PM10 na poziomach wyższych niż najbardziej rygorystyczne dopuszczalne w UE dzienne wartości wyznaczone w celu ochrony zdrowia. Do 30 proc. ludności miejskiej było narażone na stężenia drobniejszych cząstek PM2.5 na poziomach przekraczających (mniej rygorystyczne) dopuszczalne w UE roczne wartości. Według poziomów odniesienia WHO, które są jeszcze bardziej rygorystyczne niż te ustalone na podstawie przepisów UE, odpowiednio do 81 proc. i 95 proc. mieszkańców miast było narażonych na stężenia przekraczające wartości odniesienia wyznaczone w celu ochrony zdrowia ludzkiego – co świadczy o pilnej potrzebie przeprowadzenia zaplanowanego przeglądu przepisów dotyczących powietrza.
- Ozon (O3) może powodować choroby układu oddechowego i prowadzić do przedwczesnej umieralności. Narażenie w miastach jest bardzo wysokie – w 2010 r. 97 proc. mieszkańców miast UE było narażonych na stężenia O3 powyżej poziomu odniesienia WHO. 17 proc. było narażonych na stężenia powyżej wartości docelowej UE dla O3. W 2009 r. 22 proc. gruntów ornych w Europie był narażonych na szkodliwe stężenia O3, co doprowadziło do strat w rolnictwie.
- Dwutlenek azotu (NO2), jest jedną z głównych przyczyn eutrofizacji (nadmiernego wzrostu glonów i roślin w wodzie) i zakwaszenia, a także przyczynia się do powstawania PM i O3. W 2010 r., 7 proc. Europejczyków mieszkających w miastach było narażonych na NO2 na poziomie powyżej unijnych wartości dopuszczalnych. Krajowe poziomy emisji tlenków azotu w wielu krajach europejskich nadal przekraczają pułapy emisji określone w przepisach UE i na podstawie umów ONZ.
- Benzo[a]piren (BaP) jest substancją rakotwórczą. Znaczna część ludności miejskiej w UE (20–29 proc. w latach 2008–2010) była narażona na stężenia przekraczające wartość docelową UE, która musi zostać osiągnięta do 2013 r. Wzrost emisji BaP w Europie w ciągu ostatnich lat stanowi zatem powód do obaw.
- Dwutlenek siarki (SO2) to przykład sukcesu: jego emisje znacznie ograniczono w ostatnich latach dzięki przepisom UE narzucającym wymóg korzystania z technologii niskoemisyjnych i zapewnienia niższej zawartości siarki w paliwach. Rok 2010 był pierwszym rokiem, w którym ludność miejska UE nie była narażona na stężenia SO2 przekraczające unijne wartości dopuszczalne.
- Tlenek węgla, benzen i metale ciężkie (arsen, kadm, nikiel, ołów) – ich stężenia w powietrzu zewnętrznym w UE są na ogół niskie, lokalne i

sporadyczne, a przypadki przekroczenia wartości dopuszczalnych i docelowych określonych w przepisach UE są nieliczne.

***

W ostatnich latach Europejska Agencja Środowiska opublikowała roczne informacje o emisjach substancji zanieczyszczających powietrze i przekraczaniu pułapów emisji określonych na podstawie dyrektywy w sprawie krajowych poziomów emisji. Jeszcze w tym roku EAA opublikuje retrospektywną analizę, aby ustalić, czy wyznaczone w tej dyrektywie cele w zakresie ochrony zdrowia i środowiska na 2010 r. zostały zrealizowane. Komisja Europejska przygotowuje przegląd unijnych przepisów dotyczących powietrza w porozumieniu z zainteresowanymi stronami i położy szczególny nacisk na politykę w zakresie zanieczyszczenia powietrza w 2013 r.

Niska jakość powietrza może powodować choroby serca, zaburzenia oddechowe, raka płuc, problemy z oddychaniem i inne schorzenia. Niektóre substancje zanieczyszczające mogą prowadzić do eutrofizacji, zmniejszenia plonów w rolnictwie, spowolnienia wzrostu lasów, a także wpływać na klimat. Emisje kilku zanieczyszczeń spadły w ostatnich latach, czego rezultatem jest poprawa jakości powietrza w niektórych obszarach. Jednakże nie zawsze prowadziło to do odpowiedniego spadku stężenia zanieczyszczenia powietrza. Utrzymujące się problemy związane z jakością powietrza wymagają dalszych działań na rzecz zmniejszenia emisji kilku rodzajów zanieczyszczeń.

Źródło: Europejska Agencja Środowiska (EEA)

Phoca PDF